

Vì đâu nên lỗi Tập Cận Bình phải “Vạn lý trường chinh”?

Nguyễn Quang Duy

Chủ nhật 2/6/2019, Bắc Kinh cho công bố Sách Trắng đổ lỗi cho Mỹ làm đổ vỡ cuộc đàm phán thương mại song phương.

Còn Tập Cận Bình, trước đây ít hôm, phải kêu gọi “Vạn lý trường chinh mới” sửa soạn trường kỳ chống thương mại Mỹ.

Thực hư ra sao? Lỗi tại ai? Cuộc chiến sẽ đưa thế giới, đưa Việt Nam về đâu? Là những câu hỏi đáng được quan tâm.

Cải cách dở dang...

Từ thập niên 1970, Trung cộng được Mỹ trợ giúp cải cách thể chế từ viện trợ, đầu tư vốn, mở cửa thị trường, giúp giáo dục, giúp chuyển giao kiến thức và kỹ thuật, giúp tham gia các tổ chức quốc tế... nhưng ủng hộ công vì kinh tế tự do phải gắn liền với chính trị tự do, ngôn luận tự do và xã hội dân sự.

Ngày 4/6/1989 để “ổn định chính trị”, Bắc Kinh đã nổ súng đàn áp phong trào sinh viên rồi tự vạch con đường cải cách kinh tế nhưng giữ nguyên bản chất cộng sản.

Cải cách vì thế không mang lại kết quả như Đài Loan và Đại Hàn, đã trở thành hai quốc gia tân tiến có GDP thu nhập đầu người cao.

Với mô hình “ổn định chính trị”, Trung cộng trở thành đại công xưởng lắp ráp công nghiệp quốc tế, tăng trưởng nhờ vốn đầu tư nước ngoài và xuất cảng.

Trung cộng lọt vào bẫy GDP thu nhập trung bình: nông dân và công nhân nghèo khổ, giới trung lưu vật lộn với cuộc sống, giới cầm quyền tham nhũng làm giàu.

GDP tăng trưởng chậm dần, năng suất lao động không mấy thay đổi, lợi thế lao động rẻ không còn, đầu tư ngoại quốc chuyển dần sang các quốc gia có giá công nhân rẻ hơn như Việt Nam.

Môi trường thiên nhiên bị hủy hoại, tài nguyên bị tận khai, đạo đức xã hội bị khủng hoảng,... nhìn chung Trung cộng không khác mấy Việt Nam.

Vượt bẫy thu nhập trung bình...

Sau hơn 15 năm gia nhập WTO Trung cộng vẫn không mở cửa thị trường, tiếp tục tài trợ các doanh nghiệp nhà nước, phân biệt đối xử với doanh nghiệp nước ngoài, ăn cắp tài sản trí tuệ quốc gia khác.

Trung cộng giữ đồng tiền yếu hơn thực giá, hàng xuất cảng rẻ hơn giành lợi thế trên thị trường Mỹ, làm cán cân thương mại giữa hai nước càng ngày càng mở rộng.

Khoản thặng dư này được dùng để giữ giá đồng tiền hay mua trái phiếu tiếp tục ảnh hưởng lên kinh tế Mỹ và thế giới.

Để thoát bẫy thu nhập trung bình, Trung cộng vạch kế hoạch "Made in China 2025", nhằm chuyển đổi thành nước dẫn đầu về công nghệ cao cấp trực tiếp cạnh tranh với Mỹ.

Nhưng thay vì đầu tư nghiên cứu các ý tưởng mới để phát triển thành các sản phẩm mới, một mặt Trung cộng ép buộc các công ty nước ngoài muốn làm ăn phải chuyển giao kỹ thuật trước khi cấp phép tham gia thị trường.

Mặt khác, Bắc Kinh cho gián điệp công nghệ xâm nhập và đánh cắp kỹ thuật gây thiệt hại nặng nề cho công nghệ các nước tiên tiến.

Với khoản mậu dịch thặng dư Bắc Kinh cho tăng cường quân sự, lấn chiếm Biển Đông, mua cảng, xây căn cứ, gây ảnh hưởng chính trị, xây dựng "một vành đai, một con đường" thực hiện tham vọng bành trướng toàn cầu.

Tham vọng bá chủ hoàn cầu khiến Trung cộng trở thành mối đe dọa hòa bình và an ninh không riêng cho nước Mỹ mà cho toàn thế giới.

Đàm phán đổ vỡ...

Giấc mơ bá chủ của Tập Cận Bình đã bị Tổng thống Trump ngăn chặn bằng cách đánh thuế trên hàng hóa nhập cảng vào Mỹ buộc Bắc Kinh phải đàm phán thương mại.

Lập trường phía Mỹ có thể tóm tắt được như sau: (1) không thuế xuất nhập cảng; (2) không rào cản thương mại; (3) không trợ cấp kinh doanh; (4) không đánh cắp sở hữu trí tuệ; (5) không ép buộc chuyển giao công nghệ; và (6) mọi doanh nghiệp đều được hoạt động trong vòng luật pháp 2 bên.

Những đòi hỏi nói trên xem ra thật tốt cho cả hai phía, nó buộc Bắc Kinh phải thực hiện những cải cách cần thiết, xóa bỏ độc quyền nhà nước, mở cửa thị trường, cải cách thể chế, tuân thủ luật chung.

Sau 11 lần đàm phán, tương chừng đã hoàn tất một thỏa thuận giữa hai quốc gia, nhưng Trung cộng cho rằng cứ bàn, cứ ký rồi tính sau như khi gia nhập WTO, nên khi Mỹ đòi luật hóa các thỏa thuận thì phía Trung cộng không đồng ý đòi đàm phán lại từ đầu.

Không có gì khó hiểu, vì với ràng buộc luật pháp rõ ràng thì Bắc Kinh phải thay đổi cả thể chế và như thể giấc mơ bá chủ của Tập Cận Bình tan theo mây khói.

Còn nước còn tát Tập Cận Bình đành phải rút quân "vạn lý trường chinh" mong thay đổi thế cờ.

Bầu cử 2020...

Bắc Kinh tin rằng với một Tổng thống mới trường kỳ chiến đấu sẽ có lợi cho Trung cộng.

Ông Trump đã bắt đầu tranh cử với cơ hội thắng cử rất cao.

Nếu vì một lý do nào đó ông Trump không tiếp tục tranh cử thì Phó Tổng Thống Mike Pence là người có nhiều cơ hội thắng cử. Ông Pence là người có lập trường không khoan nhượng với Trung cộng và phe Xã Hội Chủ Nghĩa.

Còn nếu dân Mỹ chọn một Tổng Thống thuộc đảng Dân Chủ thì chiến tranh thương mại cũng sẽ tiếp tục vì trừng phạt Trung cộng đã trở thành Quốc sách của cả lưỡng đảng và lưỡng viện Quốc Hội Mỹ.

Ngày 7/5/2019, Hạ viện Mỹ biểu quyết với đa số tuyệt đối (414-0) chấp thuận "Đạo luật Đảm bảo Đài Loan 2019", ủng hộ Đài Loan tăng chi tiêu quốc phòng, thường xuyên bán vũ khí, công cụ quốc phòng cho Đài Loan và ủng hộ Đài Bắc tham gia các tổ chức quốc tế.

Ngày 4/6/2019, kỷ niệm 30 năm Trung cộng tàn sát phong trào sinh viên, Quốc hội Mỹ đã tổ chức buổi điều trần công khai vạch trần bản chất cộng sản phi nhân tính, Chủ tịch Hạ viện bà Nancy Pelosi mở đầu tuyên bố:

"Hôm nay (4/6/2019), chúng ta nhớ lại vụ thảm sát tàn bạo mà nhà cầm quyền Trung cộng đã thực hiện chống lại chính người dân của họ 30 năm trước. Chúng ta nhớ lại sự dũng cảm của những sinh viên, công nhân và

người dân đã phản kháng ôn hòa chế độ áp bức để yêu cầu nền dân chủ và nhân quyền mà họ xứng đáng được nhận...”

Lập trường lưỡng đảng như thế nên bất cứ thỏa thuận thương mại với Trung cộng đều phải được Quốc Hội Mỹ chính thức thông qua vì thế chiến tranh thương mại sẽ không kết thúc đơn giản như ý định của Bắc Kinh.

Ngược lại thông tin rò rỉ cho biết các phe cánh trong đảng Cộng sản đang gia tăng áp lực chống lại các quyết định của Tập Cận Bình, nên không chắc trường kỳ kháng chiến sẽ có lợi cho ông.

Chiến tranh...

Đã gọi là chiến tranh thì chắc chắn sẽ gây ra tổn thất cho cả đôi bên.

Sau 1 năm chiến tranh lạm phát tại Mỹ vẫn trong vòng kiểm soát, lương vẫn tăng, nhiều công ăn việc làm được tạo ra, chưa thấy dấu hiệu tổn thất như giới khoa bảng và báo chí thường đồn đoán.

Việc chỉ trích Tổng thống Trump hay chính phủ Mỹ là quyền hiến định của công dân, chính nhờ những chỉ trích từ báo chí và công dân nước Mỹ mới thăng tiến luôn xứng đáng là cường quốc số 1 trên thế giới.

Phía Trung cộng mọi thông tin bị bưng bít, nhưng dấu hiệu cho thấy kinh tế đang lâm vào khó khăn, nhiều nhà máy đóng cửa, vốn đầu tư bị rút sang các nước ít bị ảnh hưởng chiến tranh, lạm phát bắt đầu gia tăng, đời sống mỗi lúc một khó khăn hơn.

Hệ thống cứu tế tư nhân không có, hệ thống an sinh chưa phát triển, Trung cộng lại chưa trải qua kinh nghiệm khủng hoảng kinh tế, thông tin bị bưng bít nên khủng hoảng bùng nổ sẽ ảnh hưởng mạnh đến thể chế chính trị.

Sách trắng và lời kêu gọi “vạn lý trường chinh” thật ra chỉ nhằm tuyên truyền trấn an và sửa soạn tinh thần cho dân chúng trước những khó khăn đang ngày một gia tăng.

Vì sao Huawei lãnh đạn?

Huawei được cho là công ty mẫu chốt thực hiện chiến lược “Made in China 2025”, có liên quan với Giải Phóng Quân Trung cộng một thế lực rất mạnh trong đảng Cộng sản.

Hãng tin Pháp AFP dựa vào báo cáo tài chính hằng năm của Huawei đã phát hiện, trong 10 năm qua, Huawei nhận trợ cấp từ nhà cầm quyền Bắc Kinh, lên tới 1,5 tỷ Mỹ Kim.

Chưa kể những hợp đồng giữa Huawei và nhà cầm quyền các cấp, những trợ giúp về ngoại giao, được vay mượn ngân hàng nhà nước... nguồn tài trợ từ nhà nước cho Huawei thực sự không nhỏ.

Huawei còn được mua rẻ đất đai, xây dựng vương quốc riêng với nhiều khu vực nhà ở, cung cấp hay bán rẻ cho nhân viên.

AFP cũng cho biết trong năm ngoái hơn 100 nhân viên Huawei được thưởng lên đến cả 100,000 Mỹ Kim mỗi người từ nhà cầm quyền thành phố Thâm Quyển.

Nếu đường lối thương mại Mỹ được luật hóa thì Huawei khó có thể tồn tại, như thế "Made in China 2025" khó có thể đạt được kết quả như Tập Cận Bình mong muốn.

Bởi thế không lấy gì làm lạ khi đàm phán đổ vỡ Tổng thống Trump ra lệnh trừng phạt Huawei ngăn công ty này không được mua các sản phẩm của Mỹ, đánh thẳng vào công cụ chiến lược của Tập Cận Bình.

Trong việc đàm phán thương mại phía Mỹ còn yêu cầu Trung cộng mở cửa để các công ty truyền thông xã hội như Google, Facebook, Twitter,... được tham gia thị trường Trung cộng nhưng bị từ chối.

Là quốc gia cộng sản, Trung cộng phải kiểm soát tư tưởng và định hướng dư luận vì thế chiến tranh thương mại chỉ là bề mặt, bề sau là cuộc chiến ai thắng ai giữa tự do và cộng sản.

Thế giới đi về đâu?

Trung cộng bị hầu hết các nước đã phát triển xem là quốc gia "phi thị trường", thất bại trong việc đàm phán thương mại với Mỹ chỉ tạo thêm khoảng cách giữa nước này và các nước theo thể chế tự do.

Nhưng chiến tranh thương mại giữa 2 nước lớn Mỹ Trung sẽ ảnh hưởng đến kinh tế, tài chánh, tiền tệ, chính trị và thậm chí cả quân sự của mọi quốc gia trên thế giới.

Cuối cùng một trật tự mới toàn cầu buộc mọi quốc gia phải tuân thủ luật chung là kết quả của cuộc chiến Mỹ-Trung.

Sự hy sinh trong chiến tranh sẽ được đền bù bằng một thế giới tự do hơn, yên bình hơn, thịnh vượng hơn.

Hà Nội chọn hướng đi nào?

Việt Nam một trong vài quốc gia cộng sản còn sót lại, với mô hình phát triển không khác gì Trung cộng, không lâu cũng sẽ trở thành mặt trận giữa Mỹ-Trung.

Tổng thống Trump đã chính thức nhắc nhở Thủ Tướng Nguyễn Xuân Phúc cần cân bằng thặng dư ngoại thương Mỹ-Việt.

Tổng thống Trump cũng nhắc nhở nguồn đầu tư vào Trung cộng đang chuyển sang Việt Nam, như thế Hà Nội hưởng lợi từ chiến tranh.

Mỹ lại vừa đưa Việt Nam vào danh sách 9 quốc gia thao túng tiền tệ cần theo dõi.

Cuộc đấu tranh tư tưởng trên thượng tầng Bộ Chính Trị đảng Cộng sản Việt Nam về con đường kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa theo mô hình Bắc Kinh đang ngày một rõ dần.

Bởi thế mặc dầu trở bệnh, chưa đi đứng được, Tổng Bí Thư kiêm Chủ tịch nước Nguyễn Phú Trọng vẫn đòi hỏi Đại Hội 13 phải làm rõ vấn đề "đổi mới kinh tế và đổi mới chính trị".

Nói theo cách dân gian là đảng Cộng sản Việt Nam, là nhà cầm quyền Hà Nội phải "đổi mới hay là chết theo Trung cộng".

Sự lựa chọn hoàn toàn trong tay các nhà cầm quyền Hà Nội.

Nguyễn Quang Duy

Melbourne, Úc Đại Lợi

6/6/2019

Kính mời đọc thêm những bài viết khác của tác giả tại:

<http://www.vietnamvanhien.org/nguyenquangduy.html> [<=bấm vào]

www.vietnamvanhien.org

